

Door coronacrisis sterke daling van de nieuwe kankerdiagnoses in april

De kankerzorg in ons land veranderde aanzienlijk ten gevolge van de coronapandemie en de noodzakelijke maatregelen getroffen door de Overheid. Op 14 maart 2020 werden alle niet-essentiële consultaties, onderzoeken en ingrepen tijdelijk stopgezet. Quasi gelijktijdig gebeurde dit ook voor de bevolkingsonderzoeken naar borst-, baarmoederhals- en dikkedarmkanker.

Dankzij de versnelde aanlevering van de gegevens door de laboratoria voor pathologische anatomie kon de Stichting Kankerregister een eerste inschatting maken van de daling van het aantal nieuwe kankerdiagnoses.

In België verwachten we elke maand gemiddeld 5.725 nieuwe kankerdiagnoses*. Uit recente analyses van het Kankerregister blijkt dat, na een initiële steile daling in de maand maart, het aantal nieuwe kankerdiagnoses tijdens de maand april 2020 met bijna de helft (44%) is gedaald ten opzichte van april 2019. Bij de mannen gaat het over een daling met 43%, bij de vrouwen met 45%. Vanaf half april is opnieuw een stijging ingezet, waarvan we hopen dat deze zich ondertussen verdergezet heeft.

Leeftijd en tumortype

Ook leeftijd en tumortype hebben een grote en specifieke impact op deze daling in april 2020. In de corona-risicogroep van 65-plussers was de daling het minst uitgesproken bij de 65 tot 79-jarigen (40%) ten opzichte van een meer forse daling van 51% bij de 80-plussers. Bij kinderen en adolescenten tot en met 19 jaar is de daling beperkt tot 12%, voor de (jong-)volwassenen (20-34 jaar) is dit 34% en voor de 35 tot en met 64-jarigen is de daling 45%.

Afhankelijk van het tumortype varieert de daling tussen 16% en 65%. De grootste daling wordt zowel gezien bij de minst gevaarlijke huidkankertypes (65%) als bij het meer agressieve type, het melanoom (61%). Ook bij prostaatkanker is een sterke daling (52%) merkbaar. Longkanker kent een daling van 37%. De daling is het kleinst bij pancreaskanker (16%).

Bevolkingsonderzoek

Het tijdelijk stopzetten van de bevolkingsonderzoeken half maart heeft de nieuwe diagnoses van de 3 kankertypes borst-, baarmoederhals- en dikkedarmkanker beïnvloed. In april 2020 daalde het aantal diagnoses dikkedarmkanker met 48% bij de mannen en 55% bij de vrouwen. In de screeningsleeftijdscategorie (50-74 jaar) is dit 49% bij de mannen en tot 58% bij de vrouwen. Borstkanker vertoont een daling van 48% voor alle leeftijden en 51% bij de screeningsleeftijd 50-69 jaar. Het effect is het kleinst bij baarmoederhalskanker, zowel voor de screeningsleeftijd 25 tot 64 jaar als voor alle leeftijden samen is er een daling van 20%.

Stichting Kankerregister S.O.N.
Fondation Registre du Cancer F.U.P.
Stiftung Krebsregister G.E.M.S.T.

Koningsstraat 215
Rue Royale 215
1210 Brussel / Bruxelles
T +32 2 250 10 10
F +32 2 250 10 11

www.kankerregister.org
www.registreducancer.org

Daling

De oorzaak van deze daling is waarschijnlijk multifactorieel. Enerzijds zullen tijdens de coronacrisis mensen met klachten minder snel de huisarts of arts-specialist contacteren, waardoor er ook minder patiënten verwezen worden naar het ziekenhuis voor verdere diagnostiek. Anderzijds zal de tijdelijke stopzetting van het bevolkingsonderzoek naar borst-, baarmoederhals- en dikkedarmkanker tot midden mei (borstkanker Vlaanderen tot 28 juni), samen met een uitgestelde diagnostiek en gewijzigde aanpak van de zorg in de ziekenhuizen eveneens een rol gespeeld hebben.

De cijfers van april tonen aan dat een belangrijk deel van het verwachte aantal nieuwe kankerdiagnoses op dat ogenblik nog niet gesteld is. Het blijft een belangrijke boodschap om bij aanhoudende klachten en symptomen zo snel mogelijk een arts te raadplegen om eventuele negatieve gevolgen door een latere diagnose en behandeling te vermijden.

Een stijging van de diagnoses is ingezet vanaf half april, mogelijk zelfs al ten gevolge van de sensibiliseringscampagnes vanuit de zorgsector, patiëntenverenigingen en de Overheid. De verdere evolutie zal moeten blijken uit de vervolgcijfers. De inhaalbeweging brengt en zal wellicht ook nog een zekere druk met zich meebrengen in de ziekenhuizen.

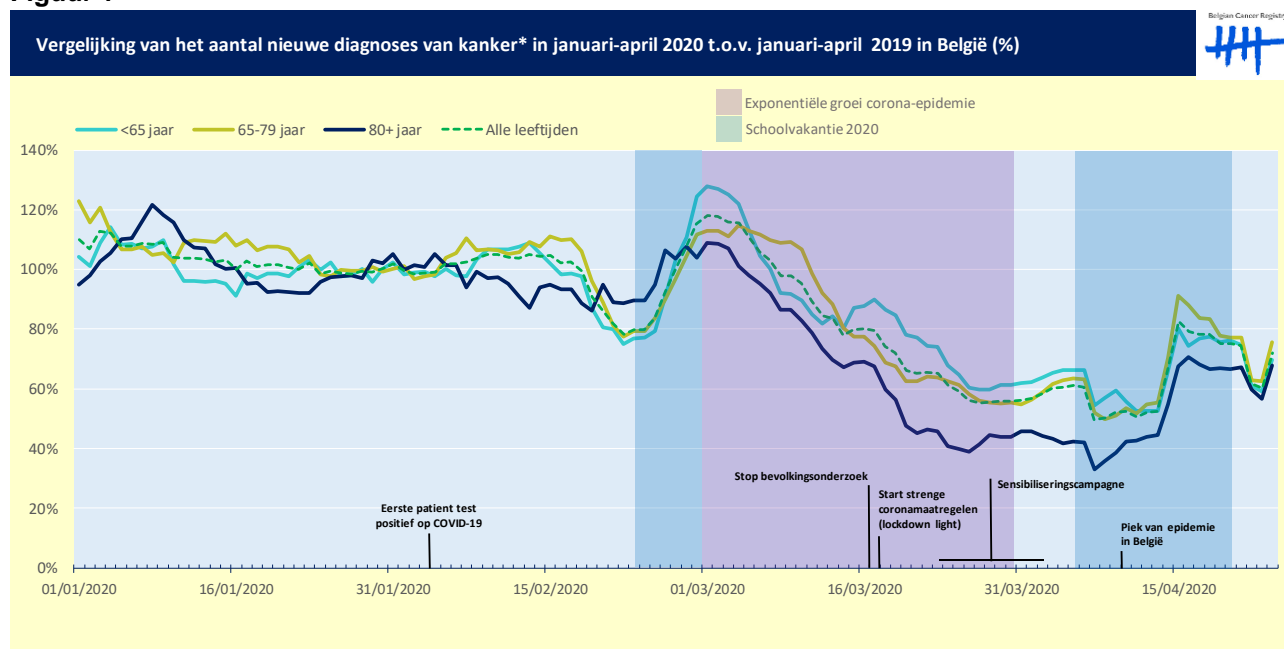
De Stichting Kankerregister zal met alle betrokken actoren de evolutie van de nieuwe diagnoses evenals de effecten van de behandelingsstrategieën en de uitkomsten ervan tijdens de komende maanden en jaren verder opvolgen en rapporteren.

*alle kankers exclusief non-melanoom huidkanker

Contact: Katia Emmerechts 0477 273 163

Figuur 1

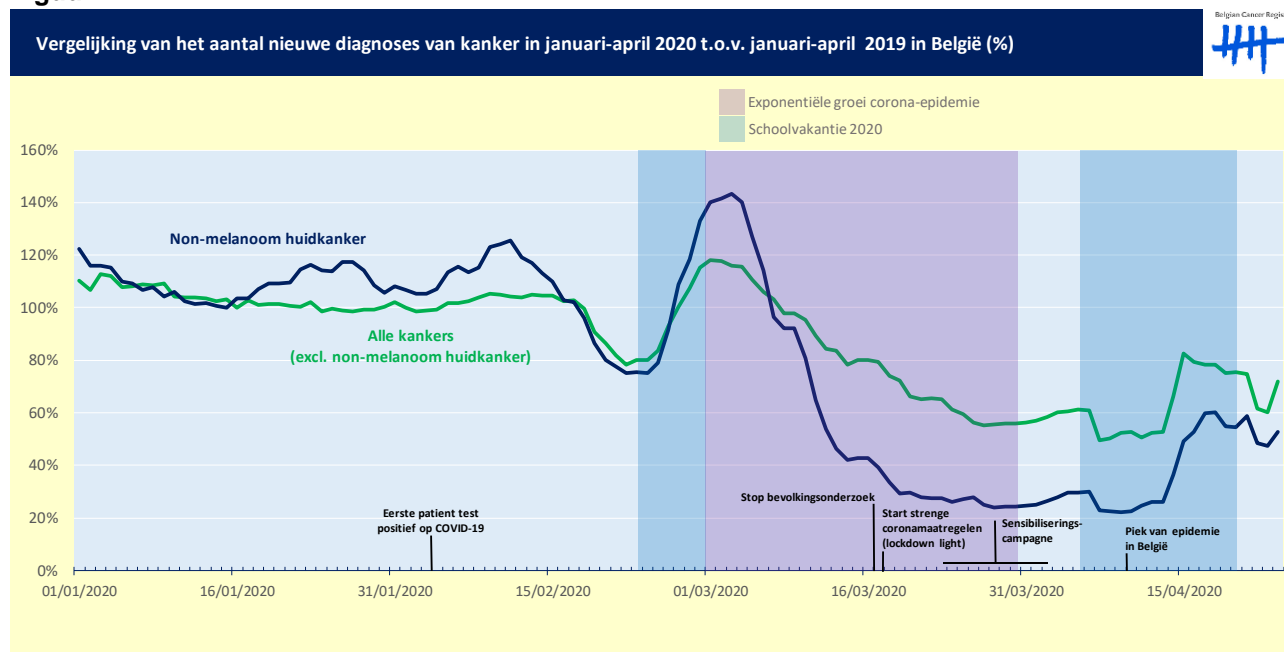

* Alle kankers exclusief non-melanoom huidkanker op basis van gegevens laboratoria voor pathologische anatomie

Toelichting tijdslijn:

- Stop bevolkingsonderzoek: tijdelijke stopzetting bevolkingsonderzoek naar borst-, baarmoederhals- en dikkedarmkanker
- Sensibiliseringscampagne: Campagne vanuit zorgsector, patiëntenverenigingen en overheid. Oproep gericht aan het algemene publiek om zeker bij symptomen en klachten een arts te consulteren.
- Piek van epidemie in België: Piek van het aantal bevestigde Covid-19 gevallen in België.

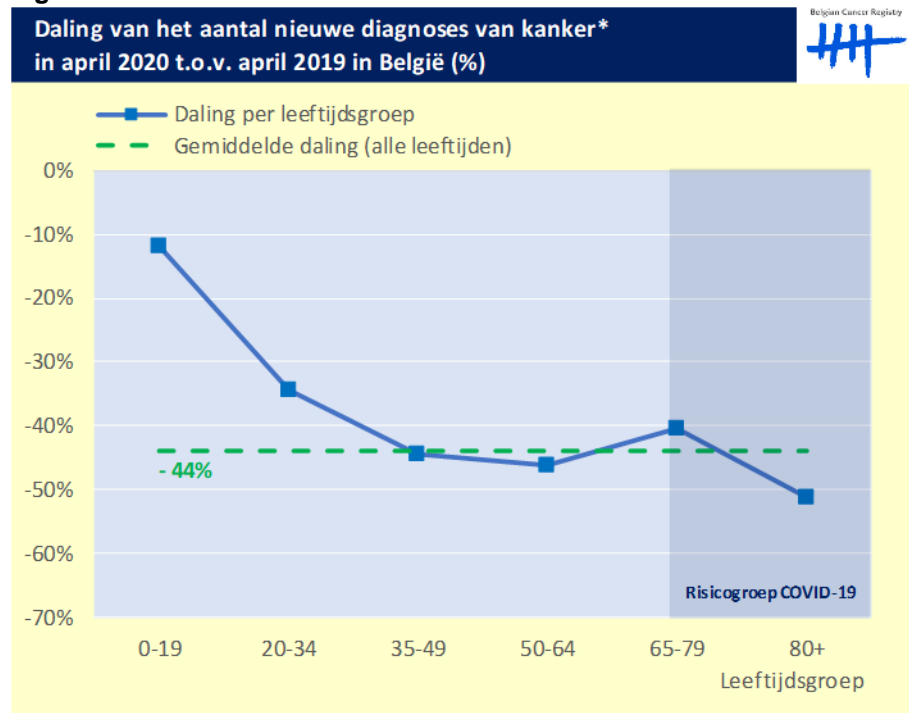
Figuur 2

Toelichting tijdslijn:

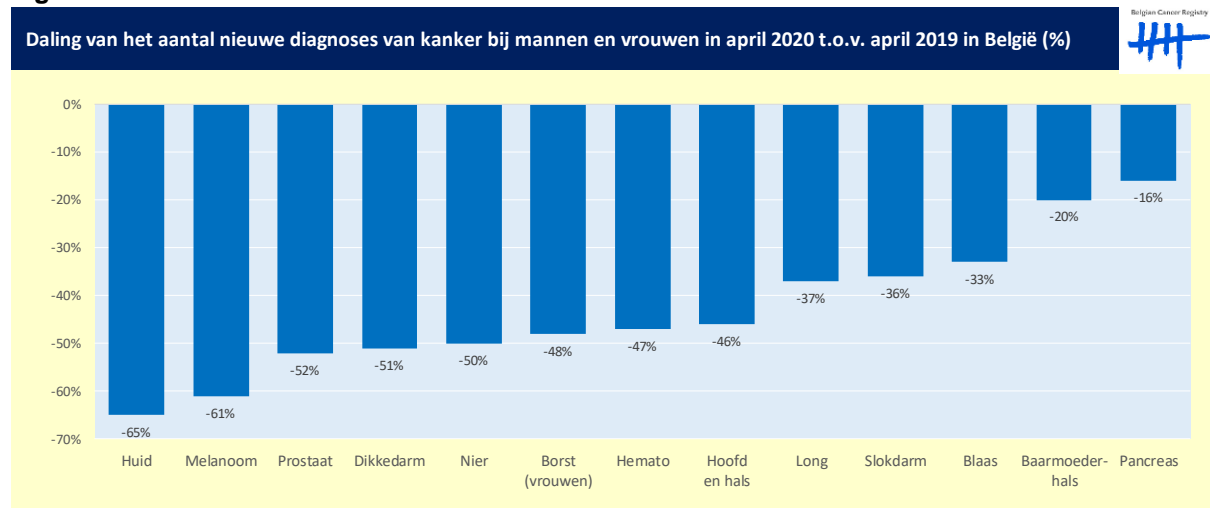
- Aantal nieuwe diagnoses van kanker op basis van gegevens van de laboratoria voor pathologische anatomie
- Stop bevolkingsonderzoek: tijdelijke stopzetting bevolkingsonderzoek naar borst-, baarmoederhals- en dikkedarmkanker
- Sensibiliseringscampagne: Campagne vanuit zorgsector, patiëntenverenigingen en overheid. Oproep gericht aan het algemene publiek om zeker bij symptomen en klachten een arts te consulteren.
- Piek van epidemie in België: Piek van het aantal bevestigde gevallen in België.

Figuur 3

* Alle kankers exclusief non-melanoom huidkanker op basis van gegevens van de laboratoria pathologische anatomie

Figuur 4

Aantal nieuwe diagnoses van kanker op basis van gegevens van de laboratoria pathologische anatomie